

Mestna občina
Ljubljana

Mestni svet

**Komisija za poimenovanje
naselij in ulic**

Mestni trg 1
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 10 48
faks: 01 306 12 54
ms.kpnu@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 353-349/2016-1

Datum: 12. 4. 2016

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA
MESTNI SVET**

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE LJUBLJANA**

**NASLOV: Osnutek Odloka o določitvi imen ulic, parkov, podhoda in
sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana**

PREDLAGATELJ : Komisija za poimenovanje naselij in ulic

POROČEVALEC: Janez Moškrič, predsednik komisije

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Osnutek Odloka o določitvi imen ulic, parkov, podhoda in sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana

Janez Moškrič
Predsednik

Priloga:

Osnutek Odloka o določitvi imen ulic, **parkov in sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana** z obrazložitvijo (novo imenovanje ulic kot sledi, **Codellijev park, Ulica Karla Benza** (Benzova ulica), **Park Gustava Tönniesa** (Tönniesov park), **Gradiškova ulica, Očetovska ulica** (Očetova ulica), **Park pravic, Podhod Bežigrajska vrata** (Podhod Bežigrad).

Na podlagi 21. člena Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/2008, v nadaljevanju: ZDOIONUS) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16- uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na _____ seji dne _____ sprejel

OSNUTEK ODLOKA O DOLOČITVI IMEN ULIC, PARKOV, PODHODA IN SPREMENB POTEKOV ULIC NA OBMOČJU MESTNE OBČINE LJUBLJANA

1. člen

Na območju Mestne občine Ljubljana se v naselju Ljubljana:

a. na novo imenuje naslednji park in določi meja parka:

1. – Codellijev park

park zaokroža zelene površine neposredno ob stavbi objekta **Codellijevega gradu**, stavb s pripadnostjo ulice, Koblarjeva ulica 34 in 34 a, na severovzhodni strani meji na dvostranski drevored ulice, ki vodi do stavbe Koblerjeva ulica 34, na jugozahodni strani meji na športni objekt kopališča, stavbe Poljanska cesta 99, na severozahodni strani na železniško progo Ljubljana- Novo mesto, severovzhodno na ulico ter na dvorišče stavbe Koširjeva ulica 2a in v isti smeri meji z enostranskim drevoredom, ki se zaključi na dvoriščni strani gradu nasproti stavbe Gortanove ulice 22.

b. na novo imenuje ulico in določi potek:

1. – Ulica Karla Benza (Benzova ulica)

ulica se pred stavbo Zaloška cesta 37 odcepi severno in jo obide v rahlem loku, nato spremeni smer loka tako, da se usmeri severovzhodno v smeri dvostranskega drevoreda do stavbe z označbo Koblerjeva ulica 34, kjer spremeni smer pravokotno in konča potek ob stavbi Koblerjeva ulica 34 a (Codellijeva graščina).

2. – Gradiškova ulica

ulica se odcepi desno pravokotno od Zaloške ceste cca 20 m od križišča s Šlajmerjevo ulico in poteka vzporedno s stavbo Nevrološke klinike, Zaloška cesta 4a, in se severno zaključi v križišču s Šuštarjevim nabrežjem ter Lipičevo brvjo.

3. – Očetovska ulica (Očetova ulica)

ulica se odcepi desno od Zaloške ceste tik pred stavbo porodnišnice in se jugovzhodno usmeri proti Ljubljanic-Materinski most kjer se konča v križišču ulic Poljanskega nasipa in Ob Ljubljani.

c. spremeni in določi nov začetek poteka ulice:

1. – Koširjeva ulica

ulica se odcepi jugozahodno takoj za železniškim prehodom Dolenjske proge na Pavšetovi ulici, nato poteka ob železniški progi in po cca 50 m zavije ostro vzhodno, nato vzporedno s Pavšetovo ulico in se zaključi v križišču s Kosovelovo ulico.

d. ukine zaključni del ulic tako da poteka:

- **Gortanova ulica** - se odcepi pravokotno za stavbo Pavšetove ulice 94 jugozahodno in po cca 50 m rahlo zavije potek v isti smeri in se nadaljuje do stavbe Gortanove ulice 22, kjer spremeni smer pravokotno okoli in se zaključi na koncu iste stavbe.
- **Koblarjeva ulica** - se odcepi pred stavbo v ulici Za Ljubljanico 8 pravokotno v jugovzhodni smeri in se zaključi v križišču s Pavšetovo ulico.

2. člen

Na območju Mestne občine Ljubljana se v naselju Ljubljana:

a) na novo imenuje podhod pod železniškimi tiri **Železniške postaje v Ljubljani:**

1. **Podhod Bežigrajska vrata**, (Podhod Bežigrad) – se začne s stopniščem vodenim v kletni nivo pod tiri železniške postaje na železniški postaji Ljubljana pri parkirišču za stavbo Masarykova cesta 9 in poteka severno proti Železni cesti pod Vilharjevo cesto in se zaključi s klančino in stopnicami za dostop na ploščad

3. člen

Na območju Mestne občine Ljubljana se v naselju Ljubljana:

a) na novo imenuje naslednji park širšega obsega in določi meja parka:

1. **Park Gustava Tönniesa** (Tönniesov park), - park zaokroža zelene in urbane površine na zahodu meji na Pot spominov in tovarništva, na severnem delu neposredno na območje okolice in Koseški bajer z objektom Draga 37 do stanovanjskega naselja Mostec, Koseške ulice, dela Večne poti na vzhodu ter dela Poti Roberta Blinca, do križanja Poti spomina in tovarništva na južnem delu.

b) na novo imenuje park in območje:

2. **Park pravic**, - park zaokroža zelene in urbane površine, na zahodni strani meji na neimenovano ulico, na severu na Zaloško cesto, na vzhodu in jugu na obrežje reke Ljubljanice.

4. člen

Geodetska uprava Republike Slovenije na podlagi tega odloka in ZDOIONUS izvede vse nastale spremembe in jih evidentira v registru prostorskih enot.

Evidenca v registru prostorskih enot se ne izvede za imenovanje ulic 3. člena.

Hišne številke stavb, kjer se izvede preštevilčenje po tem odloku določa pristojni upravni organ republiške geodetske uprave skladno s predpisom pristojnega ministra v posebnem postopku.

5. člen

Mestna občina Ljubljana zagotovi finančna sredstva za izvedbo s tem odlokom določenih sprememb, napisne ulične table, tablice spremenjenih in preštevilčenih hišnih številk obstoječih stavb. Fizične osebe, ki imajo na območju, na katerega se spremembe nanašajo, prijavljeno stalno ali začasno bivališče, in pravne osebe zasebnega in javnega prava, ki imajo na tem območju sedež, zagotovijo finančna sredstva za kritje stroškov zamenjave osebnih dokumentov oziroma listin v zvezi s poslovanjem.

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Ljubljana, dne

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev

1. Pravni temelj za sprejem akta

Pravni temelj za sprejem akta je **Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/2008, v nadaljevanju: ZDOIONUS)**, kjer se v 21. členu določa postopek vzpostavitve uličnega sistema in imenovanja ulic, ki se zaključijo z odlokom občine **ob upoštevanju določb Pravilnika o ureditvi vprašanj pri določanju območij naselij, določanju hišnih števil in poteka ulic ter o označevanju ulic in stavb (Uradni list RS, št. 76/2008)** in **Odloka o določitvi oblike, barve in velikosti napisnih tabel za označevanje ulic in hišnih tablic za označevanje stavb s hišno številko v območju Mestne občine Ljubljana (Ur. l. RS, št. 81/10)**.

2. Ocena stanja, razlogi in cilji, zakaj je akt potreben

Komisija za poimenovanje naselij in ulic obravnava oziroma pripravlja predloge za poimenovanja naselij in ulic na območju Mestne občine Ljubljana in v okviru teh nalog stalno spremlja stanje v prostoru in ugotavlja kje so potrebna poimenovanja novih ulic, kje so zaradi prostorskih sprememb potrebne spremembe imenovanj ulic in koliko je potrebnih sprememb potekov ulic zaradi novih cestno prometnih ureditev in nastalih razmer.

S tem odlokom so zajete spremembe v treh sklopih, ki so obdelani v prvih treh členih odloka.

- V 1. členu se ureja območje znotraj širšega mestnega območja, kjer se ukine del potekov Gortanove in Koblarjeve ulice zaradi ločitve cestno prometnih ureditev in s tem odlokom nastalih razmer, to je za imenovanje **Codellijevega parka, Ulice Karla Benza, Gradiškove ulice in Očetovske ulice**.

- V 2. členu se ureja območje znotraj ožjega mestnega območja, kjer se uvede imenovanje podhoda pod železniškimi tiri Železniške postaje Ljubljana z imenom **Podhod Bežigrajska vrata**, ki povezuje ožje območje mesta s širšim delom.

- V 3. členu se ureja območje parkov za katere ni izkazana potrebna izvedba vpisa in evidence v registru prostorskih enot, ki je osnova za registre prebivalstva in drugih pravnih subjektov poslovanja, to je za imenovanje **Parka Gustava Tönniesa in Parka pravic**.

Zaradi nastalih razmer so izkazane potrebe za spremembo naslovov v stavbah, kjer se izvede preštevilčenje stavb kot je izkazano v tabelah, prilogah in grafičnih listih.

Komisija ocenjuje, da so s tem odlokom upoštevane želje in usmeritve komisije (KPNU) iz prejšnjih mandatov MS MOL, da se zaslužne osebe s področja začetka zdravstvene dejavnosti v Ljubljani umesti v območje zdravniških stavb Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani (sedaj poimenovanje po Matevžu Faustu Gradišku, prej po Franu Viljemu Lipiču, ki je upoštevan pri imenovanju Lipičeve brvi)

3. Obrazložitev novega poimenovanja in sicer:

Codellijev park, poimenovanje temelji na zgodovinskih osnovah lastnika bližnjega gradu, ki je združeno v poimenovanju **Ulice Karla Benza**.

Glede na dejstvo, da sta oba pomembna buditelja sodobnega avtomobilizma, ki vedno bolj dobiva ekološko podobo in pogon na bolj zeleni vir energije, se obravnava skupaj obe poimenovanji.

Carl Friedrich Benz se je rodil 25. novembra 1844 v Mühlburgu pri Karlsruhe. Umrl je 4. aprila 1929 v Ladenburgu. Diplomirani strojni inženir je postal pionir avtomobilske industrije. Technische Hochschule mu je podelila naslov častnega doktorja leta 1914.

S poimenovanjem ulice v Ljubljani po Carlu Benzmu mu Slovenci izkažemo dostojanstveno priznanje za razvoj avtomobilizma v svetu in Evropi, hkrati pa ustvarjamo povezanost Ljubljane z Evropo preko grofa Antona Codellija* in s tem obema zaslužno zahvalo in pozornost doma in v svetu. Ulica teče ob današnjem še neuradnem Codellijevem parku: baron Codelli je 15. novembra 1898 kot 23-letni mladenič pripeljal v Ljubljano iz Dunaja Benzov avtomobil tipa Benz Velo Comfortabel in tedaj poskrbel za veliko senzacijo prav na slovenskih tleh. *[https://sl.wikipedia.org/wiki/Anton_Codelli_\(izumitelj\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Anton_Codelli_(izumitelj)), citirano v besedilu:

Opis povezanosti z ozirom na pomenu za Ljubljano

Prvi avtomobil Mercedes-Benz znamke je obiskal Ljubljano dve stoletji nazaj:

Anton Freiherr Codelli von Codelliberg, je napolitansko-slovenskega porekla. Časopis Nedelja ga označi v letu 1989 kot eno najzanimivejših osebnosti mlajše zgodovine Ljubljane in Slovenije.

Posebno pozornost je vzbudil s svojim avtomobilom BENZ VELO COMFORTABEL, ki ga je leta 1898 pripeljal na očetov grad Turn ob Ljubljanci. To je bil prvi avtomobil v Ljubljani in v južnovzhodni regiji madžarsko-avstrijskega cesarstva sploh. To je bila izredna senzacija za Ljubljano.

Svoj prvi avtomobil Benz Velo Comfortable je kupil pri podjetju Otterman na Dunaju. Kupljeno prevozno sredstvo je bilo bolj podobno lahki dvosedežni kočiji kot avtomobilu. Na ljubljanskih ulicah so ga prvič opazili [15. novembra 1898](#) in naslednjega dne je bilo v zapisano: »Prvi avtomobil se je včeraj pojavil v [Ljubljani](#) in obudil največjo senzacijo. Paglavci so se trumoma podili za njim. Avtomobil je last barona Codellija, kateri se je z njim pripeljal z Dunaja.« Februarja 1899 se je podal na dolgo vožnjo v Nico, kjer je zaradi igralniške žilice zaigral avtomobil, v Ljubljano se je vrnil z vlakom. Naslednje leto je kupil močnejšega Daimlerja Viktoria. Kot prvi dirkač s [Kranjskega](#) se je leta 1900 udeležil dirke med Salzburgom in Dunajem. Barona morebiti lahko štejemo celo med prve motoriste, saj je imel [motorno kolo](#) češke izdelave [Laurin in Klement](#) (danes Škoda).^[1] V Ljubljani deluje tudi društvo ljubiteljev starodobnikov in klasičnih vozil z imenom Codelli.

Carl Benz je tehnično nadarjen in dokonča strojno fakulteto, si kot mlad inženir nabira izkušnje v različnih tovarnah, je ključavničar, tehnični risar, konstruira železne mostove. Njegova razvojna pot ga vodi preko ustanavljanja novih tovarn, sklepanja podjetniških vez, 1882 postavi na noge »Gasmotorenfabrik Mannheim AG. Svojo vizijo zasleduje zelo natančno, želi vozilo brez konjev. Veliko denarja vложи v svoj razvoj, ki ga vodi dokončnega velikega uspeha.

Opis dosežkov in presežkov, ki utemeljujejo predlog

Svojo odličnost in sposobnost je dokazal z motornim vozilom na plinski pogon in ga 29. januarja 1886 patentiral pri Carskem patentnem uradu pod DRP37435, ki je rojstni list prvega avtomobila na svetu in nosi ime »Patentmotorwagen«. 03. julija 1886 priredi Benz v Mannheimu prvo poskusno vožnjo s trikolesnim vozilom, ki velja za prvo praktično uporabno vozilo na svetu in naznani s tem rojstvo modernega avtomobila.

Ustvaril je svojo vizijo, konsekvntno sledil svoji zamisli po motornem vozilu, ga konstruiral, patentiral, zgradil, preizkusil, in postavil na trg v seriji, ga dalje zarvijal in svojo iznajdbo tako naredil uporabno. V letih največjega uspeha od 1894-1901 je z vozilom VELO razvil močnejše motorje in leta 1897 v Berlinu ustanovil prvi avtomobilski klub. Ob koncu stoletja je bil svetovno največji proizvajalec avtomobilov.

Prav letos, 130 let pozneje, je 11. januarja 2016, je Mercedes-Benz v Detroitu, takozvanem mestu motorjev, predstavil novo E-Klasse in tako znova prevetрил mobilnost.

Gradiškova ulica, poimenovanje temelji na zgodovinski osebi - **Matevž Faust Gradišek**, rojen 1. september 1776, Zgornje Gameljne; umrl 11. november 1837, Šmartno pod Šmarno goro. V red usmiljenih bratov je bil sprejet 9. januarja 1789 na Dunaju in dobil ime Faust (Faustus). Medicino je študiral na Medicinski fakulteti Karlove univerze v Pragi, kjer je 30. junija 1806 opravil izpit in postal zdravnik. Bil je prior in predstojnik civilne bolnišnice na Ajdovščini v Ljubljani (1806-1811), ustanovitelj prve klinične šole v Ljubljani in na Slovenskem (1808), od leta 1824 pa do njegove smrti leta 1837 je imel ambulanto imenovano »Faustulanum« v Šmartnem pod Šmarno goro. Matevž Faust Gradišek je bil usmiljeni brat, zdravnik in zdravnik homeopat.

Opis življenja in dela nosilca imena

Zdravnik Matevž Faust Gradišek je bil predstojnik civilne bolnišnice med leti 1806 in 1811. 25. junija 1808 je v bolnišnici ustanovil prvo klinično šolo na Slovenskem. Bil pa je tudi eden izmed prvih zdravnikov homeopatov v Ljubljani in na Slovenskem. Univerzitetni klinični center, ki je pravni in dejanski naslednik ljubljanske civilne bolnišnice, je leta 1996 izdal zlatnik s podobo Matevža Fausta Gradiška. Matevž Faust Gradišek je imel leta 1836 tudi velike uspehe tudi pri homeopatskem zdravljenju kolere.

Leopold Rijavec (1975) o Gradišku: »Med usmiljenimi brati, ki so 25 let vodili bolnišnico, je za njen uspešni razvoj pomemben Slovenec Matevž Gradišek (1776 do 1837), doma iz Gameljnov ob Savi. Po končanih medicinskih študijah v Pragi je kot prior s samostanskim imenom Faust upravljal bolnišnico od leta 1806 do 1811, ko jo je prevzela francoska vojaška oblast. Priorja Fausta je kot zdravnika visoko cenila duhovščina, preprosto ljudstvo in tudi nekateri zdravniki (...). Kot homeopata ga je ošvrknil tudi pesnik Prešeren, ki ga je spoznal pri svojem stricu Jakobu, zakristanu na Šmarni gori. Ko so Francozi po Napoleonovem porazu v Rusiji leta 1813 zapustili Ljubljano, je bolnišnico na Ajdovščini prevzela mestna občina, leta 1849 pa dežela Kranjska.«

Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete v Ljubljani je leta 1995, ob stoletnici ljubljanskega potresa, v katerem je bila močno poškodovana tudi civilna bolnišnica na Ajdovščini (danes Slovenska cesta 44), odkril spominsko ploščo (»Na tem mestu je od 1786–1895 delovala prva civilna bolnica na Kranjskem. Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete v Ljubljani.«)

V Vodniku po fondih in zbirkah Arhiva Republike Slovenije (1999: 348) piše, da je »iz tega časa omembe vreden znameniti dr. Matevž Gradischeg (prior Faust), ki je do prihoda Francozov bolnico tudi vodil.« Civilna bolnica v Ljubljani je »vse od 1808 že imela klinično šolo, takrat edino v slovenskem prostoru. Tu se je odvijal praktični del pouka mediko-kirurškega študija.«

Elizabeta Bobnar Najžer (1999) o zlatniku Kliničnega centra s podobo Gradiška: »Ob 210. obletnici ustanovitve (1786-1996) Civilne bolnice v Ljubljani, je njen pravni in dejanski naslednik, Klinični center, izdal zlatnik. Na eni strani zlatnika je silhueta glavne stavbe Kliničnega centra in leto ustanovitve, na drugi pa podoba tedanjega upravnika bolnišnice, Matevža Fausta Gradiška. Po končanem študiju medicine v Pragi je kot prior upravljal civilno bolnico od leta 1806 do 1811. Zlatnik Kliničnega centra podeljuje generalni direktor na podlagi sprejetega pravilnika. Kot spominsko darilo ga prejmejo delavci s posebnimi pooblastili ob prenehanju opravljanja svojega dela, upokojeni delavci, ki so neprekinjeno delali v KC vsaj 25 let, ter posamezniki na predlog kolegija generalnega direktorja oziroma generalnega direktorja. Zlatnike so prvič podelili leta 1996. Od tedaj jih je prejelo približno 70 posameznikov vsako leto. Predvsem so to upokojenci KC, med znanimi osebnostmi pa so jih do sedaj prejeli: g. Milan Kučan, predsednik RS, g. dr. Janez Drnovšek, predsednik vlade RS, dr. Božidar Voljč, bivši minister za zdravstvo, dr. Franc Rode, ljubljanski nadškof in metropolit, akademik prof. dr. Franc Novak, dr. med., ob devetdesetletnici rojstva, prof. dr. Milan Žumer, dr. med., ob devetdesetletnici rojstva, Srednja zdravstvena šola Ljubljana ob otvoritvi nove šole.«

Jurij Šilc (2001) o Gradišku: »30. julija 1806 opravi rigoroz ter postane zdravnik. Ob Velikem šmarnu leta 1806 se v Požunu zbere definitorium njegovega reda in izvoli doktor Faustusa za subpriorja ter mu določi za delokrog ljubljansko bolnišnico. V Ljubljano pride Faustus 6. oktobra

1806 in je najprej pod ostarelim in bolehnim priorjem Hermesom Modicem vikar konventa in ranocelni nadzornik. Že 7. aprila 1807 pa je imenovan za priorja samostana in predstojnika bolnišnice usmiljenih bratov v Ljubljani. Na tem mestu ostane skoraj 4 leta in pol. Njegova velika zasluga je, da 25. junija 1808 tu začne z delom kliniška šola, takrat edina v slovenskem prostoru, kjer se odvija praktični del pouka mediko-kirurškega študija. V času ilirskih provinc francoska uprava, 15. oktobra 1811, uradno razpusti red in podeli bolnišnico v upravo mestni občini. Faustus 30. oktobra 1811 preda samostan in bolnišnični inventar novemu upravitelju, sam pa si z bratom Amosom poišče zatočišče v bogati hiši veletrgovca Mateja Castagna na Nunski ulici v Ljubljani.«

Zvonka Zupanič Slavec (2011) o Gradišku: »Med leti 1809 in 1814, pod francosko okupacijo, je bolnišnica usmiljenih bratov morala sprejemati tudi bolne vojake. 6. oktobra leta 1806 se je nekdanji podprior usmiljenih bratov in medicinec Matevž Gradišek (brat Faust) vrnil na Kranjsko in ko je prišel v ljubljansko bolnišnico, se je zanjo začela nova doba razvoja, ki pa ni trajala dolgo, kajti začela se je vojna in z njo okupacija dežele. Leto 1807 je bolnišnici prineslo veliko domačih in tujih bolnikov, ki jih je Faustus zdravil, zato so ga imenovali za priorja. Trudil se je preurediti bolnišnične prostore in izboljševati vse, kar se je dalo. Na ogled je prišla tudi komisija za osnovanje klinike in 25. junija 1808 se je v Ljubljani odprla klinična šola. V začetku leta 1809 je zbolel drugi ordinarij bolnišnice, dr. Bernik, in medicinec Faust je moral sam opravljati zdravniška dela. Naporom in vsem opravkom se je ob prihodu Francozov v deželo pridružila še skrb, kako ohraniti redovniški red in bolnišnico. V noči z 22. na 23. maj 1809 so Francozi zavzeli mesto in v naslednjih dneh so bolnišnico usmiljenih bratov napolnili francoski vojaki, ki so jih bolne in ranjene prinašali od vseh strani, kar je trajalo nekaj mesecev. Odkar so prišli v Ljubljano Francozi, se denar usmiljenim bratom ni več izplačeval, zato se je avgusta 1809 prior Faust obrnil na generala grofa Baragueya d'Hilliersa, poveljnika provinc Kranjske, Koroške, Trsta in Reke. Ta prošnja je bila neuspešna in prior Faust je po privoljenju svojih predstojnikov marca 1810 na Dunaju v svojem in v imenu svojih bratov francoski vladi v Iliriji dal odpoved v ljubljanskem samostanu. To je pomagalo, da je glavna intendantca sestavila komisijo za ohranitev samostana usmiljenih bratov in intendant sam je Faustu nakazal denarno pomoč za nadaljnje vzdrževanje bolnišnice. 15. oktobra 1811 je francosko vojno oskrbništvu prevzelo poslopje civilne bolnišnice, zaprlo lekarno in Faust je novemu oskrbniku Pollacku izročil inventar samostana in bolnišnice.«

Dr. Joseph Attomyr je leta 1833 v Pismih o homeopatiji zapisal, da je na Kranjskem zelo pomemben mož, ki je homeopatiji pripomogel do veljave. »To je prej kot zdravnik na glasu, sedaj v tihi samoti na svojem ne daleč od Ljubljane ležečem letovišču, v tako imenovanem Faustulanum živeči Eremita, častitljivi starček, ki samo obžaluje, da mu zaradi visoke starosti ne bo več usojeno doživeti popolnega propada alopatrije.« (Attomyr, 1833: 9; Šilc, 2003: 34)

Matevž Faust Gradišek je med drugim zdravil tudi obolele za kolero med prvo epidemijo kolere na Kranjskem leta 1836. Jurij Šilc (2000: 89-98; 2001: 118-123; 2003: 39) navaja, da je Gradišku v času hude epidemije kolere junija 1836 umrlo le pet od 220 bolnikov, ki jih je zdravil. Šilc piše, da je »v znamenje hvaležnega spomina vlti in posvetiti zvon, ki je vsak večer ob 9. uri z zvonjenjem hvaležno klical v spomin na to veliko dobro delo dobrotljivega Očeta v nebesih. Ker je slutil, da se mu bliža zadnja ura, napiše 8. 11. 1836 volilo imenovano »Zvonjenje zoper kolero« s katerim naj: »Po moji smrti ta tako imenovani zvon proti kolери, težak stot in 8 funtov (~60,6 kg), skupaj s priborom preide v last župnijske cerkve Svetega Martina in v njeni posesti tudi ostane.«

V njegovo ambulanto Faustulanum v Šmartnem pod Šmarno goro so med letoma 1824 in 1837 prihajali tako revni kot bogati bolniki iz vseh krajev na Slovenskem, tudi iz Trsta.

Portret Matevža Gradiška, ki ga je v prvi polovici 19. stoletja naslikal Matevž Langus, je v zbirki slik Narodnega muzeja. Leta 1996 je Klinični center izdal zlatnik s podobo dr. Gradiška. Dr. Jurij Šilc je leta 2000 izdal knjigo o življenju in delu Matevža Gradiška z naslovom »*Doktor Faustus: prior usmiljenih bratov v Ljubljani in zdravnik na Kranjskem*«.

Upravitelj muzeja Kranjskega deželnega muzeja grof Franc von Hochenwart v prvem objavljenem vodniku po muzeju, kot glavni atrakciji muzeja, navaja »skeleton 6 čevljev visokega moža«, ki ga je

podaril Matevž Faustus Gradišek ter skelet jamskega medveda (Hochenwart, 1836: 12; Hudales, 2003: 63).

Opis dosežkov in presežkov, ki utemeljujejo predlog

Slovenski zdravnik Matevž Faust Gradišek je bil predstojnik civilne bolnice v Ljubljani (1806-1811), ustanovitelj prve klinične šole v Ljubljani in na Slovenskem (1808) ter začetnik homeopatije v Ljubljani in na Kranjskem.

V Ljubljani je že nekaj ulic, ki so poimenovane po osebah, ki so zdravile s homeopatijo. Niso pa bili zdravniki, ampak župniki, duhovniki in misijonarji, na primer: Knobleharjeva ulica, Metelkova ulica, Peternelova ulica, Potočnikova ulica.

Očetovska ulica

Poimenovanje temelji na navezavo že novo izgrajenega mostu, preje Mesarskega mostu, ki je kot negativna konotacija odpravljeno ime v Mestu Ljubljani, konstrukcija litoželeznega mostu pa je obnovljena in prenesena na lokacijo Prul kot Hradetskega most po takratnem županu, ki je imel posebne zasluge za takratni razvoj mesta.

Zaradi bližine porodnišnice je imenovan nov most z imenom Materinski most. Poimenovanje je izkazano ob priliki novega mostu s strani Mestnega sveta MOL, ki je upošteval hotenje po bolj sprejemljivem poimenovanju.

Bližina porodnišnice prav tako nudi možnost poimenovanja po očetovski vlogi v družini in širši družbi, zato se nepoimenovana cesta v tem stiku lahko zapolni z poimenovanjem manjkajočega člana kot Očetovska ulica v obliki uporabe enakega slovničnega izraza.

Park Gustava Tönniesa, poimenovanje temelji na zgodovinski osebi - **Gustav Tönnies** in sinovi : Švedski tesar Gustav, gradbeni podjetnik in industrialec v Ljubljani bival in deloval od leta 1845 do 1876 leta, 1886 leta je umrl v Ljubljani in je pokopan v družinski grobnici Tönnies na Žalah. Oženil se je z gostilničarjevo hčerko Almo Malovrh iz Rimske ceste v Ljubljani s katero je imel 9 otrok. Sin Gustav se je rodil leta 1851, Adolf 1855, Vilijem 1857, Rudolf 1860 in Emil 1863

Tako kot je razvidno iz priloge Gustav Tönnies in sinovi, je osnoval družino, ki je štela 4 hčere in 5 sinov, ki so prevzeli očetova poslovanja že leta 1876 in nadaljevali z izgradnjo stavb, železnice in drugih gradenj, pomembnih za razvoj mesta in dežele

Pomen graditeljev mesta Ljubljane je znaten in velikokrat porinjen v ozadje velikih graditeljev kot sta župan Janez Nepomuk Hradetsky, ki mu je dal koncesijo tesarja graditelja za Ljubljano, urbanist arhitekt dr. Maks Fabiani in kasneje njegovi sinovi v času župana Ivana Hribarja, ki je na prelomu stoletja izgrajeval popotresno Ljubljano

S 650 zaposlenimi je kmalu po prihodu v Ljubljano postal eden največjih podjetnikov v Kranjski deželi. V obdobju župana Ivana Hribarja v času od 1896-1910 leta so sinovi izgradili 436 novih stavb, 325 so jih obnovili in prizidali, zgradili so mostove, parke, mestni vodovod in kanalizacijsko omrežje

Obstoječi zeleni kare v katerem stoji tudi družinska hiša Tönniesov - stavba Draga 37, je že v času po izgradnji služil kot park in dvorišče k stavbi. Stavba je prvotno služila za sedež bližnje opekarne in glinokopa. Slednji se je spremenil v »bajer«, kjer sega sedaj obravnava kot izreden biotop, rastlinja in živalstva

Leto 2016 bo leto Zelene evropske prestolnice, 171. obletnica prihoda Šveda Gustava Tönniea v Ljubljano in 202. obletnica njegovega rojstva

V letih 2016- 2018 ureditev celotnega kareja v duhu prijateljstva med evropskimi narodi, posebej v okviru aktivnosti SŠD (Slovensko Švedskega društva) in prijateljstva z Mestom Ljubljano

Park Pravic - park zaokroža zelene in urbane površine, na zahodni strani meji na neimenovano ulico, na severu na Zaloško cesto, na vzhodu in jugu na obrežje reke Ljubljanice.

Ta park je namenjen v spomin in opomin Ljubljani, njenim prebivalcem in mimoidočim, da molče posvetijo minuto in razmislijo kako so zaman padli ti Slovenci, ki jim je bila prisilno odvzeta pravica protestirati, za kar so izgubili pravico, pravico do življenja in to svoje edinstveno doživetje, roditi se, zadihati ta svet in živeti življenje, kot največjo vrednoto človeštva. Še danes jo cenimo kot vrednoto tega civiliziranega sveta.

Drugače misleči so in za njih velja tudi, da je pravica pojem širokih primerov in možnosti primerjav z drugimi, tudi novodobnimi primeri izražanja pravic. Za te je tudi ta park, saj je naš skupni, zato se tudi imenuje v množinski obliki **Park vseh pravic**.

Spominski dogodek je obeležen s spomenikom padlih dne 20. 4. 1920, ko so žandarji s streli preprečili množici ljudi protestni pohod proti mestu.

Pravica je na tem mestu zgodovinsko izkazana, žrtve so bile, ljudje so tu izgubili življenja, bili so posameznik - človek, drugi - ostali posamezniki, ki so tu tako žalostno končali. Postavljen je spomenik, mi smo tu, živimo spomin in ne smemo dopustiti, da se na tem mestu ustavljen izkazana pravica tako konča Slovenskemu narodu, kot se je.

6. Ocena finančnih obveznosti mestne občine in drugih udeležencev

Skladno s predpisi Mestna občina Ljubljana zagotovi izvedbo s tem odlokom predlaganih poimenovanj in sprememb po izračunu stroškov.

V skladu z določili Pravilnika o ureditvi vprašanj pri določanju območij naselij, določanju hišnih števil in poteka ulic ter o označevanju ulic in stavb (Uradni list RS, št. 76/2008), bo moral lastnik stavbe novo tablico s hišno številko pritrčiti na stavbo v osmih dneh po prejemu tablice in sporočila o spremembi imena ulice in hišne številke, ki mu ga bo na podlagi tega odloka posredovala Republiška geodetska uprava, Območna geodetska uprava Ljubljana, **staro tablico na stavbi pa bo moral označiti na tak način, da bo iz označitve razvidno, da je neveljavna in jo odstraniti najkasneje v roku enega leta!** Mestna občina Ljubljana zagotovi finančna sredstva za izvedbo s tem odlokom določenih sprememb hišnih tablic in napisne ulične table. Polnoletne osebe, ki imajo na območju, na katerega se spremembe nanašajo, prijavljeno stalno ali začasno bivališče, in pravne osebe zasebnega in javnega prava, ki imajo na tem območju sedež, zagotovijo finančna sredstva za kritje stroškov zamenjave osebnih dokumentov oziroma listin v zvezi s poslovanjem.

Izračun stroškov za postavitev 58 hišnih tablic na obstoječih stavbah in 15 tabel za označitev ulic.

Tablice	enota	Št. hišnih tablic	Št. uličnih tabel
- Hišne tablice		58	
- Ulične table			
Skupno	kosov	58	
Cena/kos	EUR	20	
Skupno stroški	000 EUR	EUR	

Zaključno stališče predlagatelja

Komisija za poimenovanje naselij in ulic pri Mestnem svetu Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: komisija) je na svoji 4. redni seji dne 21. aprila 2016 obravnavala osnutek akta in ga predlaga mestnemu svetu v sprejem. Ta osnutek akta z grafičnimi prikazi potekov ulic bo obravnavan

Na podlagi 16. ter tretjega odstavka 21. člena Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/2008, v nadaljevanju: ZDOIONUS) bo izvedeno predhodno posvetovanje kot javna razgrnitev predlogov imen in sprememb potekov ulic in imen mostov v naselju Ljubljana, ki bo trajalo z objavo na spletnem naslovu MOL v mesecu maju 2016, objavo županovega poziva v Dnevniku in javno razgrnitvijo na krajevno običajen način.

Na podlagi vloženih pripomb in pobud, prejetih po navadni in e-pošti na naslov MOL in komisije ter vpisov v knjigah pripomb, bo komisija na svoji seji sprejela stališča, ki jih bo predlagla mestnemu svetu v obravnavo skupaj s predlogom akta, v katerem bodo upoštevane pripombe in obrazložene v stališčih komisije. Komisija je skladno z določili ZDOIONUS dolžna v nadaljevanju postopka pridobiti soglasje in stališče geodetske uprave Republike Slovenije in mnenje pristojnega delovnega telesa vlade RS, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen k predlogom novih imen ulic v naselju Ljubljane.

S tem gradivom komisija predlaga mestnemu svetu, da obravnava **Osnutek Odloka o določitvi imen ulic, parkov, podhoda in sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana**, kot je to predloženo z gradivi.

PRIPRAVILA:

Jan Skoberne besedila in grafične liste potekov za sejo KPNU

Marjan Belec grafične liste za sejo MS MOL

Janez Moškrič

Predsednik